

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«ЄВРОПЕЙСЬКА НАУКОВА ПЛАТФОРМА»
ОО «ЕВРОПЕЙСКАЯ НАУЧНАЯ ПЛАТФОРМА» • NGO «EUROPEAN SCIENTIFIC PLATFORM»

ΛΟΓΟΣ

COLLECTION OF SCIENTIFIC PAPERS

WITH MATERIALS OF THE INTERNATIONAL
SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE

**«PROBLEMS AND ACHIEVEMENTS
OF MODERN SCIENCE»**

MAY 6, 2019

VOLUME 4

Cork • Ireland

P 93 **Problems and achievements of modern science** : coll. of scientific papers «ΛΟΓΟΣ» with materials of the International scientific-practical conf., Cork, May 6, 2019. Cork : NGO «European Scientific Platform», 2019. V.4. p. 100.

ISBN 978-617-7171-80-4

Papers of participants of the International scientific-practical conference «Problems and achievements of modern science», held in Cork, May 6, 2019, are presented in the collection of scientific papers.

The collection is dedicated to students, graduates, postgraduates, PhDs, young specialists, lecturers, scientists and others interested persons, as well as for a wide range of readers.

Bibliographic description of the materials of the conference is presented in «Google Scholar». Conference is approved by ResearchBib.

UDC 001 (08)

**РОЗВИТОК ТА ФОРМУВАННЯ ЧИТАЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
УЧНІВ МОЛОДШИХ КЛАСІВ**

Гончарук В.М. 73

**РОЗРОБКА ЛІТЕРАТУРНОЇ ГРИ ЯК ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПРОЕКТНОЇ
РОБОТИ СТУДЕНТІВ**

Пікун Л.В. 75

**СУЧАСНА СИТУАЦІЯ РОЗВИТКУ ЧИТАЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ**

Мартиненко В.О. 79

**ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ВЗАЄМИН
БАТЬКІВ І ДІТЕЙ**

Бурдун Н.В., Тернопільська В.І. 82

**УКРАЇНСЬКА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ДУМКА ЯК РУШІЙ
ГУМАНІЗАЦІЇ ШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В ДОБУ НЕЗАЛЕЖНОСТІ**

Дічек Н.П. 85

**SECTION 13.
POLITICS**

ВПЛИВ ЕЛІТ НА ПРОЦЕС ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Махно К.О. 87

**ПЕРСПЕКТИВЫ ГЕОПОЛИТИЧЕСКОГО СБЛИЖЕНИЯ США И
КИТАЯ**

Пархоменко М.А. 89

**СЕКСИЗМ ВІДНОСНО ЖІНКИ-ПОЛІТИКА В КОНТЕНТІ
УКРАЇНСЬКИХ ІНТЕРНЕТ-ЗМІ**

Власова С.С. 90

**СУЧАСНЕ ТРАКТУВАННЯ ТЕОРІЇ ЕЛІТ У КОНТЕКСТІ
СТАНОВЛЕННЯ ПОЛІТИЧНОГО ЛІДЕРА**

Голденблат М.А. 93

**ЩОДО ОСОБЛИВОСТЕЙ ВИКОРИСТАННЯ СОЦІАЛЬНИХ
МЕРЕЖ У КОМУНІКАТИВНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПРЕС-СЛУЖБ ТА
ПОЛІТИЧНИХ ДІЯЧІВ**

Псьота Т.В. 95

4. Корсакова Н.К. Неудавшие дети:нейропсихологическая диагностика младших школьников. М.: Юрайт. 2017. –156 с.
5. Психологічна діагностика особливостей когнітивного розвитку молодших школярів в умовах інформаційного суспільства:[монографія] / за ред. С. А. Гончаренко, Л. О. Кондратенко. Кіровоград: Імекс-ЛТД. 2014. 228 с.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ВЗАЄМИН БАТЬКІВ І ДІТЕЙ

Бурдун Надія Василівна,
д-р. пед. наук, професор Тернопільська Валентина Іванівна
Київський університет імені Бориса Грінченка
Україна

Орієнтація на спільний європейський досвід, соціально-економічна ситуація в Україні зумовлюють переосмислення ролі сім'ї у житті нашого суспільства. Сучасна сім'я переживає трансформаційні зміни, які часто спричиняють деструктивність її виховної функції, зниження батьківської відповідальності, зростання відчуженості між дітьми і батьками. Усе це активізує потребу формування культури взаємин батьків і дітей, зміцнення родинних зв'язків.

Проблему формування сімейних цінностей, культури взаємин батьків і дітей всебічно розкрито у працях Ю. Азарова, П. Алексєнко, К. Журби, В. Киричок, Т. Кравченко, В. Кузя, В. Постового, В. Тернопільської, В. Сухомлинського, О. Хромової та ін.

Культуру взаємин батьків і дітей визначаємо, як динамічні партнерські взаємини, основою яких є синтез моральних знань, почуттів, мотивів, що виявляються в обопільному емоційно-ціннісному ставленні, реальній поведінці батьків і дітей.

Зазначимо, що виховання культури родинних взаємин спрямоване на засвоєння моральних вимог суспільства, закріплення у нормах, принципах й ідеалах, та їх інтеграцію в особистий досвід; набуття сукупності усталених морально-естетичних і соціально значущих якостей особистості, що виявляються у повсякденному житті та вмінні співіснувати з іншими членами сім'ї [1].

Культура міжособистісних взаємин у сім'ї залежить насамперед від рівня внутрішньої культури всіх членів родини. «Нехай на все життя запам'ятають ваші вихованці, що від характеру стосунків чоловіка й жінки до шлюбу, від того, наскільки переважає у цих стосунках духовно-психологічний, морально-естетичний елемент, залежить моральна чистота всього їхнього життя», – відзначав В. Сухомлинський [2].

З огляду на це, процес формування культури родинних взаємин індивіда має включати розвиток його внутрішньої культури. Причому складові внутрішньої культури індивіда можна умовно диференціювати за рівнями:

низький, середній, високий. Її низький рівень внутрішньої культури індивіда співвідноситься з силою розуму, розглядається як прояв здібностей до розвитку інтелекту, особистісно-професійного самовдосконалення, загальної ерудиції, законослухняності. Середній рівень, відповідно до розвиненої сили волі, відтворює моральний аспект людини, поєднуючи культуру бажань, культуру емоцій і культуру спонук. До високого рівня внутрішньої культури можна віднести духовну силу особистості, її здатність до мислетворення, співучасті у глобальних процесах еволюційних перетворень. Сукупний продукт взаємодії трьох вказаних сил складатиме внутрішню культуру індивіда, його інтелект, душевні якості та духовні надбання [6].

Взаємини між батьками, стереотипи поведінки в сім'ї, засвоєні у дитинстві, юності й зрілому віці, значимо впливають на характер відносин подружжя, на задоволеність і стійкість шлюбу. Та сім'я позитивно впливає на формування особистості дитини, яка допомагає дитині відчувати себе рівноправним членом сімейного колективу, де її люблять; дитина має у сім'ї свої права та обов'язки, до її потреб ставляться з розумінням. Гармонійний розвиток дитини можливий у сім'ї з високим рівнем культури взаємин між усіма її членами. Якщо життя сім'ї опосередковується духовними цінностями, то всі її члени поважають, розуміють і підтримують один одного, прагнуть над собою для виправлення власних негативних якостей з метою покращення родинних взаємин.

У такому разі сімейне виховання розвиває здібності, здорові інтереси та потреби дитини, формує правильний світогляд, позитивне ставлення до праці, сприяє прищепленню гуманних моральних якостей, розумінню необхідності дотримуватися правових і моральних норм життя, поведінки, що сприяє розвитку фізичної досконалості дітей, зміцненню їхнього психічного та соціального здоров'я.

З'ясовано, що новоутвореннями, які визначають особливості формування культури взаємин молодшого школяра є: виникнення соціальних, комунікативних потреб; прагнення до соціальної оцінки і самооцінки; переживання (співчуття, симпатії, прагнення допомагати іншим); розвиток морально-комунікативних якостей (ввічливість, товариськість, чуйність, емпатійність, щирість, порядність, скромність, комунікабельність тощо); комунікативних умінь (уміння говорити, слухати); перцептивних умінь (уміння відчутти стан іншої людини); інтерактивних умінь (експресивні реакції) [3].

Обов'язковістю культури взаємин батьків і дітей є їх двосторонність, яка передбачає: взаємозв'язок і взаємозалежність батьків і дитини між собою (охоплюють суб'єктивно-оцінне, свідоме і вибіркове уявлення про дитину та визначають особливості батьківського сприйняття, способи спілкування з дитиною і впливу на неї); опосередкований вплив на внутрішню і зовнішню активність, а також переживання батьків і дітей у їхній спільній діяльності; сильну емоційну значущість взаємин для дитини й батьків, їх суперечливість (батьки повинні вберегти дитину від небезпеки і, водночас, навчити її самостійно взаємодіяти із зовнішнім світом).

Серед ефективних напрямів роботи школи із батьками можна виокремити:

1) просвітницький (обговорення висловлювань, афоризмів про сім'ю, родину, батьків; коментоване читання фрагментів текстів із питань сімейних взаємин; бесіди про значення сім'ї, роль батьків; складання родовідного дерева, виготовлення альбомів пам'яті родоводу, написання твору-роздуму «Якою в майбутньому уявляю собі свою сім'ю», складання дітьми казок про щасливу сім'ю; інсценування життєвих ситуацій (виявлення культури взаємин батьків і дітей);

2) громадсько-соціальний (вшанування золотих, срібних ювілярів, багатодітних сімей; практикум на зразок «Мистецтво приготування страв у домашніх умовах»; посадка «Сімейного дерева»; естафета «Мама, тато, я – спортивна сім'я», екскурсія моїм містом чудовим);

3) народознавчий (конкурси улюблених віршів, пісень про маму, тата, родину, конкурси-змагання на знання прислів'їв про маму, тата, родину, інсценізація колискових пісень, огляд талантів (конкурс сімейних газет, саморобок), дитячі ранки «Подарунок мамі зробимо самі»).

З метою виховання таких моральних цінностей як співпереживання, співчуття, співдружність, взаєморозуміння і взаємодопомога проводилися хвилинки самонавіювання дітей разом із старшими братами і сестрами у вранішні години. Наприклад, «Ми добрі, ніжні, турботливі, любимо одне одного й зичимо щастя, здоров'я та успіху протягом дня. Ми будемо життєрадісними і чуйними до всіх. У нас усе буде добре».

Таки чином, сім'я є головним осередком у якому дитина пізнає культуру взаємин, моральні норми міжособистісної поведінки, виробляє свої ціннісні орієнтації. Ефективними педагогічними умовами формування культури взаємин батьків і дітей можна визначити: підвищення батьківської компетентності; орієнтація вчителів початкових класів на формування культури взаємин батьків і дітей; узгодження виховних позицій педагогів і батьків щодо формування культури взаємин батьків і дітей. Подальшого вивчення потребує проблематика пов'язана з посиленням гуманізації взаємин батьків і дітей в освітньому процесі закладу загальної середньої освіти.

Список використаних джерел:

1. Гладис СОЦІАЛЬНА ПЕДАГОГІКА Наукові записки. Серія: педагогіка. – 2015.
2. Сухомлинський 100 порад учителям, с. 178
3. Тернопільська В. І. Система виховання соціально-комунікативної культури учнів загальноосвітньої школи у позаурочній діяльності : автореф. дис. . докт. пед. наук : 13.00.07 / В.І. Тернопільська ; Ін-т проблем виховання АПН України. – К., 2009. – 40 с.
4. Тернопільська В.І. До питання виховання учнів молодшого шкільного віку / В.І. Тернопільська // Молода наука України. Перспективи та пріоритети розвитку. – 2014. – С. 109-112.
5. Тернопільська В. Шляхи виховання соціально-комунікативної культури молодших школярів / В. Тернопільська // Початкова школа. – № 1. – 2009. – С. 9-12.
6. Черкашина Т. Формування культури взаємин між викладачами і студентами у навчально-виховному процесі технікуму: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.07 / Т. Черкашина – Черкаси, 2008. – 262 с., с. 7.